

ZDRAVLJE STADA I UPRAVLJANJE PROIZVODNJO

HERD HEALTH AND
PRODUCTIVE
MANAGEMENT

Seminari IX semestar

Princip ZSUP

Danas su nam znanje i tehnologija više nego ikad dostupni da bi pomoću njih osigurali optimum zdravlja i ekonomično poslovanje proizvođačima koji su orijentirani isključivo na proizvodnju

Pružanje ovakvih veterinarskih usluga je najveći izazov s kojim će se susresti moderni veterinar

Naglasak je na zdravlju i upravljanju proizvodnjom, a ne na terapiji pojedinih slučajeva

Sažetak

Zdravlje i upravljanje proizvodnošću stada opisuje ulogu veterinaru u održavanju zdravlja i visoke produktivnosti na velikim farmama.

Švodi se na što učinkovitiju proizvodnju životinja za hranu.

Sažetak

Veterinari praktičari širom svijeta prepoznaju potrebu promjene dosadašnjih stavova i usluga koje nude.

Veterinarski fakulteti pokušavaju prilagoditi nove programe obrazovanja novonastalim potrebama.

Sažetak

Dobrobit životinja i potencijalna kontaminacija ATB i hormonskim reziduama i bakterijama, postali su važan dio sustava proizvodnje životinja za hranu.

Sažetak

Veterinari moraju postati nosioci sustava zdravlja i upravljanja proizvodnošću stada te educirati same proizvođače da bi zajedno lakše ostvarili zadane ciljeve.

Zbunjujuće????

Suprotnosti današnje moderne stočarske proizvodnje su jedno od najvećih iskušenja s kojima s susreću proizvođači hrane. Kao i u ostatku poljoprivredne proizvodnje i industrije, stočarski proizvođači često bivaju prikazani kao veliki zagađivači, općenito kao krivci za smanjenje «kvalitete» okoliša.

Industrijalizacija (intenzifikacija) i vertikalne integracije u peradarskoj, mliječnoj i industriji svinja stavlja dotične proizvođače u direktan sukob s okolnim stanovništvom

Npr. moderna industrija svinja pruža mogućnosti brzog razvoja, ostvarenja profita, proizvodnje velike količine relativno kvalitetne hrane po niskoj cijeni.

ostavlja se pitanje da li takva
proizvodnja jeftine hrane može
prevagnuti nad problemima koje
takva proizvodnja neminovno
donosi?

Ovakvo pitanje ignorira osnovnu postavku moderne industrijske poljoprivredne proizvodnje koja postavlja koncentraciju snage, znanja, tehnologije i mnoštva nasuprot samoj produkciji i uništavanju dragocjenih resursa (pogotovo prirodnih).

Pravo pitanje

McDonalds il Činguč pitanje
je sad

Nove preporuke i promjene u prehranbenim navikama ljudi donose i promjene u stavu tih istih ljudi prema mesu kao hrani.

Današnji svjesni konzumenti mesa žele da je to meso zdravo i hranjivo, bez štetnih sastojaka (konzervansa, aditiva, antibiotskih rezidua, hormona), proizvedeno na način da je okoliš zaštićen najstrožim standardima te da se sa životinjama postupa na najhumaniji mogući način.

Upotreba hormona i antibiotika,
eksperimenti na životinjama,
kloniranje i genetski inženjering
doprinijeli su da su se mnogi
znanstvenici i stručnjaci našli
osuđeni na naslovnicama novina
široom svijeta

Dobrobit životinja privlači sve više pozornosti. U početku ograničene na kućne ljubimce, preko laboratorijskih životinja, sve više dolazi do izražaja osnivanje odnosa za zaštitu životinja u farmskim uzgojima tj. životinja koje se uzgajaju za prehranu ljudi

Uz sve nabrojano nije zanemarivo spomenuti povremene incidente (pojava BSE i epidemija slinavke i šapa) koji su svojim opsegom sposobni iz temelja protresti čitave nacionalne ekonomije visoko razvijenih industrijskih zemalja i nanijeti im dugoročne goleme ekonomske štete uz veliko uznemirenje, zabrinutost i osude javnosti

Svugdje gdje je zarada - profit
farme, prioritet broj jedan, nužno
je osnivanje različitih foruma
sastavljenih od vlasnika, veterinar
i znanstvenika, gdje bi se mogla
izmijenjivati iskustva, mišljenja i
nova saznanja, kako bi se u
najvećoj mogućoj mjeri izbjegle
navedene opasnosti

Glavni cilj upravljanja zdravljem i proizvodnošću stada je izrada programa koji će osigurati zdravlje i produktivnost kompletnog stada na najefikasniji način, te osigurati vlasniku najveću ekonomsku dobit.

Drugi cilj je osigurati konstantnost proizvodnje, a pritom stalno tragati za novim saznanjima i paralelno primjenjivati nove tehnologije u svakodnevnu rutinu.

reći cilj je dokumentirati, zapisati ono što smo radili da bi sve imalo smisla. Ako nakon podvlačenja crte i analize rezultata nismo u plusu negdje postoji greška i treba je otkriti.

Sekundarni ciljevi su osiguranje zadovoljavajućih nastambi, uvjeta života i hranidbe uz pojačanu brigu za dobrobit životinja. Minimalizacija zagađenja okoliša izmetom i nusproizvodima kao i prevencija zoonoza i pojave rezidua lijekova u hrani, također su ciljevi koje kao veterinari moramo postaviti vrlo visoko na listi prioriteta.

Temelj cijelog sistema upravljanja zdravljem i proizvodnošću stada je postizanje nivoa zdravlja i produktivnosti životinja za koji smatramo da je optimalan, a koji će nam osigurati najbolji ekonomski povrat uložениh sredstava

Osnovni principi vidljivi su u tzv. trokutu upravljanja zdravljem i proizvodnošću stada.

Da bi uspješno izradio ovakav trokut za npr. farmu mliječnih goveda moderni veterinar mora raspolagati znanjima iz najmanje 7 osnovnih područja:

- 1. Upravljanje zdravljem i proizvodnošću stada**
- 2. Održavanje reproduksijske sposobnosti stada**
- 3. Izlučivanje i program genetskog poboljšanja stada**
- 4. Upravljanje zdravljem teladi i junica za remont stada**
- 5. Kontrola, prevencija i liječenje mastitisa u stadu**
- 6. Hranidba stada mliječnih goveda**
- 7. Smještaj i okoliš stada mliječnih goveda**

Uz ova relativno usko specijalizirana područja mora također biti kompetentan u baznim veterinarskim znanjima i vještinama te imati dovoljno entuzijazma da ih prenese mlađim kolegama i naprednijim vlasnicima životinja..

Moderni veterinar također bi se morao usko specijalizirati - u industrijskoj veterini, po vrstama životinja te posjedovati vještine brzog i efikasnog rješavanja problema.

Poznavanje kliničke epidemiologije i mogućnost služenja specijaliziranim kompjuterskim programima i bazama podataka postat će (u razvijenim zemljama već jest) jedno od osnovnih i najmoćnijih «oružja» modernog veterinara

Kako postići sve navedeno? Trajnom veterinarskom edukacijom za 21. stoljeće u četiri osnovne komponente

1. Relativno široko osnovno obrazovanje
2. Sposobnost kritičkog razmišljanja i rješavanja problema
3. Kompetentnost u postavljanju dijagnoza
4. Želja za konstantnim učenjem i usavršavanjem

Koji je današnji ekonomski status veterinarske profesije kod nas i u svijetu?

Prihodi veterinara kao pojedinaca su na znatno nižoj razini nego prijašnjih godina, a naročito u usporedbi s prihodima sličnih profesija (medicina, biotehnologija) što utječe na regrutiranje kvalitetnih studenata za veterinarsku profesiju.

Ekonomске posljedice porasta broja žena u veterinarskoj struci. Evidentno je da su prosječni prihodi žena veterinarara (uz iznimke), znatno ispod njihovih muških kolega. Žene često rade skraćeno radno vrijeme, njihov radni vijek je kraći, rjeđe postaju vlasnici privatnih veterinarskih ambulanti te su češće prisiljene pružati veterinarske usluge po cijeni nižoj nego muški kolege.

Podaci za SAD ukazuju da je usprkos tome u periodu između 1990. i 1995. godine porast žena veterinarica u profesiji bio 9.5 puta veći od muškaraca, a 2004. godine njihov broj u praksi trebao bi se izjednačiti.

Kod nas je ovaj omjer još uvijek na strani muškaraca, ali ne treba zanemariti sve veći utjecaj žena u današnjoj veterini.

Globalne potrebe za svim kategorijama veterinarskih usluga čija kvaliteta mora biti na visokoj razini.

Neučinkovitost transfera veterinarskih znanja i usluga - u većini veterinarske usluge, promicanje novih saznanja iz područja veterine, često su još uvijek dio nepovezanog i neefikasnog sistema prijenosa.

«Proizvodnja veterinarara» - postoji višak veterinarara, kako kod nas tako i na globalnom tržištu, što pak dovodi do niže zarade onih koji već rade, jer postoji nelojalna konkurencija.

Još više zabrinjava što profil veterinara koji dolazi nakon završetka školovanja ne odgovara zahtjevima i potrebama tržišta. Evidentna je najhitnija potreba da se modifikacijama i promjenama u obrazovnom sustavu i trajnom edukacijom veterinara, pomogne veterinarskoj struci da se prilagodi nadolazećim tržištima te stvori nove službe i vrste usluga.

Vještine, znanja i stav veterinara i studenata veterinarske medicine. Iako ne bi trebalo sumnjati u znanstvena, stručna i klinička znanja veterinara, nužno je imati malo samokritičnosti.

Naročito je važno istaknuti da većina veterinarara nije sposobna pretvoriti svoja znanja, vještine i dobre rezultate u vidljiv ekonomski uspjeh jer ih tome nitko nije naučio.

Stalno povlačenje iz pojedinih područja (biomedicina, biotehnologija, javno zdravstvo, zaštita okoliša itd.) u kojima bi veterinari zbog svojih znanja i vještina trebali voditi glavnu riječ doveli su do toga da sada tim područjima suvereno vladaju drugi stručnjaci, a naša struka je potisnuta na margine.

Ono što za sada može ponuditi Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu je prilagodba dosadašnjeg plana i programa za studente kao i nastavak trajne edukacije veterinarara koji bi omogućio kolegama da se lakše prilagode nadolazećim problemima i spoznaju mogućnosti za nova djelovanja i način pružanja kvalitetnijih i boljih usluga.

Za ostalo se mora potruditi struka u cjelosti kako bi veterinarska medicina konačno opet postala ono što zaslužuje - jedna od vodećih snaga u očuvanju zdravlja životinja, ali i ljudi